

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Aleny Pavlíčkové ve věci

žalobce: [redacted], IČO [redacted]
se sídlem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2017, č. j. 37/2017-190-TAXI/3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání

Shodu s prvopisem potvrzuje:

žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 29. 3. 2017, č. j. MHMP 471719/2017, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že se žalobce dopustil správního deliktu dle § 35 odst. 1 písm. e) a § 35 odst. 2 písm. r) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění do 3. 10. 2017 (dále jen „zákon o silniční dopravě“), tím, že dne 5. 10. 2016 provedl přepravu formou taxislužby objednanou přes aplikaci Uber z Jana Želivského 35, Praha 3 do Malletovy 4, Praha 9 vozidlem evidovaným jako vozidlo taxislužby, které nebylo označeno střešní svítilnou s nápisem TAXI ani obchodním jménem dopravce, a tím, že nezajistil, aby byl během přepravy řádně obsluhován taxametr a došlo k zaznamenání skutečného průběhu přepravy. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 70 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že státní instituce jsou nejednotné stran nahlížení na aplikaci Uber, kdy není najisto postavena otázka, zda přeprava uskutečněná prostřednictvím aplikace Uber je taxislužbou, či nikoliv. K tomu odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38, který dovodil, že přeprava poskytnutá prostřednictvím aplikace Uber je sdílenou přepravou (ridesharing) a jako taková není žádným zákonným způsobem omezena (pozn. soudu, citovaný rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016-136). I pokud by snad bylo prokázáno, že žalobce poskytl předmětnou přepravu, pak vykonání sdílené přepravy realizované prostřednictvím softwarové aplikace Uber v Praze nebylo v rozhodné době zákonným způsobem omezeno, či jakkoli právně upraveno.
3. Jestliže by ovšem soud dospěl k závěru, že se v daném případě nejedná o sdílenou přepravu, pak by dle žalobce měl věc posoudit optikou smluvní přepravy ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, a nikoli coby klasickou taxislužbu. Softwarová aplikace Uber přitom umožňuje uzavírat smlouvy, které vyhovují nárokům kladeným na smluvní přepravu, včetně její formy, identifikace stran, podpisu (jinými technickými prostředky); tuto smlouvu lze uzavřít smlouvu i ve prospěch třetího (tj. ve prospěch dopravce). Dotčenou písemnou smlouvu pak měli jak žalobce, tak cestující u sebe ve vozidle.
4. Žalobce též namítl nepřiměřenou výši sankce. Z postupu žalovaného v obdobných případech nelze dovodit, na základě čeho žalovaný určuje přiměřenost sankce za totožné či obdobné správní delikty. Žalobci jsou známa předchozí rozhodnutí v obdobné věci dopravce používající aplikaci Uber. Rozhodnutím ze dne 3. 2. 2015, č. j. 2/2015-190-TAXI/3, žalovaný snížil původně uloženou sankci ve výši 49 000 Kč na 20 000 Kč z důvodu nepřiměřenosti výše pokuty, k čemuž snížení došlo i rozhodnutím ze dne 19. 5. 2015, č. j. 25/2015-190-TAXI/5. Rozhodnutím ze dne 11. 4. 2017, č. j. 31/2017-190-TAXI/3, pak žalovaný zamítnul odvolání dopravce proti rozhodnutí, kterým mu byla za správní delikt dle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. Pokuta v téže výši byla akceptována též rozhodnutím ze dne 17. 5. 2017, č. j. 41/2017-190-TAXI/3, za správní delikt dle § 35 odst. 2 písm. w) a § 35 odst. 1 písm. g) zákona o silniční dopravě. Oproti uvedeným sankcím lze proto pokutu uloženou žalobci považovat za nepřiměřenou.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Pokud jde o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38, (viz poznámka soudu výše), odkázal na napadené rozhodnutí, které zmiňuje, že se označený rozsudek týkal řidiče – fyzické osoby, který

porušil § 34e zákona o silniční dopravě, naproti tomu žalobce je podnikatelem, držitelem živnostenského oprávnění (koncese na silniční motorovou dopravu – osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče), jehož správní delikty jsou posuzovány dle § 35 zákona o silniční dopravě (řidičem byla osoba v pracovněprávním vztahu s žalobcem).

6. Žalovaný nepovažuje Uber za sdílenou přepravu (spolujízdu). O spolujízdu se jedná v případě, kdy je trasa i čas přepravy určena osobou s vozidlem a přeprava není poskytována za jízdné, nýbrž pouze za určité přispění na část nákladů. Naproti tomu v případě aplikace Uber se přeprava uskutečňuje za úplaty na základě poptávky zákazníka, a zjevně se tedy jedná o taxislužbu.
7. Ohledně posuzování předmětné přepravy optikou smluvní přepravy dle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě žalovaný podotknul, že souhlasí s žalobcem, že by se na přepravu uskutečněnou přes aplikaci Uber mělo pohlížet jako na taxislužbu. K tomu poukázal na stanovisko generálního advokáta ve věci C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain SL, řešené Soudním dvorem Evropské unie, jehož obsahem je, že elektronická platforma Uber, jakkoliv se jedná o novátorský koncept, spadá do oblasti dopravy, takže společnosti Uber může být uložena povinnost opatřit si licence a povolení vyžadované vnitrostátním právem. Smluvní přeprava dle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě stanoví určité výjimky z povinností při provozu taxislužby (absence taxametru, označení vozidla, atd.). Absence taxametru je kromě toho vázána i na splnění podmínky dle § 21a odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě, tedy prohlášení dopravce při evidenci vozidla taxislužby, že hodlá poskytovat přepravu výhradně ve formě přepravy smluvní. Bez tohoto předchozího prohlášení se na něj výjimka z povinnosti vybavit vozidlo taxametrem nevztahuje. Žalovaný se také domnívá, že aplikace Uber neumožňuje uzavírat písemné smlouvy mající zákonem požadované náležitosti – cestující ani dopravce nemají před realizací přepravy informace o druhé straně smlouvy. Mimoto aplikace Uber neumožňuje řidiči zobrazit zpětně přehled jízd absolvovaných toho dne a nemá zpřístupněné ani případné smlouvy. Závěrem poukázal na skutečnost, že smluvní přeprava dopadá na situace, u nichž nezávisí cena na ujeté vzdálenosti a jedná se o přepravu domluvenou předem, Uber naopak nabízí přepravu účtovanou podle vzdálenosti a chová se jako běžný dispečink taxislužby, tj. zprostředkovává okamžitou přepravu.
8. Co se týče výše sankce, žalobce poukazuje na rozhodnutí (kdy došlo ke snížení pokuty na 20 000 Kč) z doby, kdy byl Uber novým fenoménem, tudíž povědomí o nutnosti dodržovat zákon o silniční dopravě bylo nižší. Dále pak žalobce uvedl novější rozhodnutí se sankcí 50 000 Kč. Žalovaný akcentoval individualizaci trestu, přičemž žalobce je obchodní společností a zařídil si veškeré potřebné náležitosti, aby mohl řádně provozovat taxislužbu. Následně ovšem tvrdil, že vykonává spolujízdu a ignoroval zákonné požadavky. Žalobce se dopustil několika správních deliktů, které patří k nejzávažnějším v oblasti provozování taxislužby. Sankce přitom nevybočují z obvyklé rozhodovací praxe týkající se dopravců využívajících aplikaci Uber, pokuty se pohybují v rozmezí 70 až 100 000 Kč, výjimečně nižší, nikdy však pod 50 000 Kč. Jedná se o pokuty ve výši odpovídající pokutám ukládaným v běžné pražské taxislužbě.

Jednání před soudem

9. Při jednání dne 24. 7. 2020 žalobce setrval na žalobě a plně na ni odkázal, přičemž navrhl provedení důkazu rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 6. 2017, č. j. 49/2017-190-TAXI/3;

žalobce přitom výslovně uvedl, že žádné další důkazní návrhy nemá. Dále poukázal na novelizaci zákona o silniční dopravě, která snížila horní sazby pokut za vytýkané delikty. Žalobce proto navrhl buď zrušit napadené rozhodnutí, nebo moderovat výši pokuty.

10. Žalovaný poukázal na podobnost s řízením sp. zn. 9 A 108/2017, s tím rozdílem, že v projednávané věci bylo vozidlo vybaveno taxametrem, leč nebyl řádně obsluhován. Dále shrnul důvody, proč nelze v přepravě poskytnuté žalobcem spatřovat tzv. smluvní taxislužbu. Co se týče snížení horních sazeb pokut, s přihlédnutím k asperační zásadě se horní sazba změnila jen minimálně, pokuta tudíž není nepřiměřená.
11. Soud zamítl návrh na provedení důkazu rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 6. 2017, č. j. 49/2017-190-TAXI/3, jelikož se týká jiného skutkového stavu, když byl tamější účastník trestán za nevybavení vozidla taxametrem, zatímco v projednávané věci je žalobce sankcionován za neobsluhování taxametru.

Posouzení žaloby soudem

12. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Podle § 1 odst. 4 zákona o silniční dopravě *zákon se nevztahuje na provozování silniční dopravy pro soukromé potřeby fyzické osoby - provozovatele vozidla, členů jeho domácnosti a jiných osob, pokud není prováděna za úplatu.*
14. Podle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě *taxislužba je osobní doprava pro cizí potřeby, kterou se zajišťuje přeprava osob včetně jejich zavazadel vozidly určenými k přepravě nejvýše 9 osob včetně řidiče a která není linkovou osobní dopravou, mezinárodní kyvadlovou dopravou nebo příležitostnou osobní silniční dopravou.*
15. Podle § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě *dopravce, který provozuje taxislužbu vozidlem taxislužby, je povinen zajistit, aby při nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících,*
- b) vozidlo taxislužby bylo vybaveno aktuálním výpisem z evidence vozidel taxislužby*
 - c) vozidlo taxislužby bylo viditelně a čitelně označeno*
 - 1. střešní svítlnou žluté barvy s nápisem TAXI na její přední a zadní straně a*
 - 2. jménem a příjmením, popřípadě obchodní firmou nebo názvem dopravce umístěným na vozidle tak, aby měl cestující možnost seznámit se s tímto údajem před jednáním o přepravě s řidičem taxislužby,*
 - d) vozidlo taxislužby bylo vybaveno*
 - 1. měřicí sestavou taxametru splňující požadavky zvláštního právního předpisu^{6a}), jejíž součástí je taxametr, měřicí převodník ujeté vzdálenosti, paměťová jednotka a tiskárna (dále jen „taxametr“),*
 - 2. knihou taxametru a*
 - 3. záznamy o přepravě podle písmene h) z právě probíhajícího dne nebo záznamem o přepravě z poslední poskytnuté přepravy, pokud v právě probíhajícím dni nebyla vozidlem taxislužby žádná přeprava uskutečněna,*

- e) v taxametru byly nastaveny údaje a hodnoty odpovídající skutečnosti,*
- f) zobrazované údaje z taxametru byly čitelné a viditelné z místa přepravované osoby,*
- g) řidič taxislužby řádně obsluhoval taxametr a zajistil zaznamenání skutečného průběhu přepravy,*
- h) řidič taxislužby ihned po ukončení přepravy pořídil jako výstup z tiskárny taxametru záznam o přepravě a*
- i) řidič taxislužby cestujícímu vydal doklad o přepravě pořízený jako výstup z tiskárny taxametru, pokud o něj cestující požádá.*

16. Podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě dopravce je povinen zajistit, aby v den, kdy je vozidlem taxislužby poskytována přeprava na základě předchozí písemné smlouvy, bylo toto vozidlo vybaveno všemi smlouvami, na jejichž základě je přeprava v právě probíhajícím dni prováděna, nebo jejich kopiemi. Smlouva musí obsahovat údaje o přepravovaných osobách, datu a trase přepravy a ceně za přepravu nebo způsob jejího určení a nesmí být uzavřena ve vozidle taxislužby nebo na jiném místě bezprostředně před zahájením přepravy. Při poskytování přepravy vozidlem taxislužby na základě předchozí písemné smlouvy se nepoužije odstavec 3 písm. c) a f); pokud vozidlo taxislužby není v souladu s § 21a odst. 2 písm. b) vybaveno taxametrem, nepoužije se dále odstavec 3 písm. d), e) a g) až i).
17. Podle § 35 odst. 2 písm. r) zákona o silniční dopravě dopravní úřad nebo Ministerstvo dopravy při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 500 000 Kč dopravci, který v rozporu s § 21 odst. 3 písm. g) nezajistí, aby při provozování taxislužby vozidlem taxislužby řidič taxislužby řádně obsluhoval taxametr a zajistil zaznamenání skutečného průběhu přepravy.
18. Podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona o silniční dopravě dopravní úřad nebo Ministerstvo dopravy při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 100 000 Kč dopravci, který nemá řádně označené vozidlo.
19. Co se týče povahy služby Uber (UberPop), vyjádřil se k ní Ústavní soud v nálezu ze dne 5. 11. 2018, č. j. III. ÚS 4072/17-1. Obecné soudy přitom dospěly k závěru, že tato služba nesplňuje zákonné podmínky pro provozování taxislužby dle § 21 a násl. zákona o silniční dopravě, ergo se nemůže jednat o taxislužbu. Ústavní soud však tomuto názoru nepřisvědčil a vyslovil, že se soudy musí vypořádat s otázkou, zda z materiálního hlediska činnost Uber B.V. naplňuje definici taxislužby dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě.
20. Shodně se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016-136, cit. „Městský soud tedy neměl ustrnout na konstatování, že žalobce uskutečnil přepravu způsobem, který doposud není regulovaný. Měl posoudit, jestli faktická povaha této přepravy naplňuje či nenaplňuje činnost, kterou současná právní úprava zná, resp. reguluje. Při odpovědi na tuto otázku bylo třeba vycházet z faktické povahy žalobcovy činnosti, o které pravidla fungování aplikace UberPOP ani jejich teoretické uchopení jako sdílené přepravy nic nevypovídají. Podstatná byla konkrétní skutková zjištění týkající se projednávané věci.“.
21. Z posledně citovaného judikátu pak vyšel Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 26. 02. 2019, č. j. 11 A 105/2017-48, a jednoznačně uzavřel, že Uber (UberPop) je taxislužbou dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě (viz též např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2019, č. j. 10 A 158/2017-37), a nejde o sdílenou přepravu (spolujízdu, ridesharing).

22. K závěru, že se jedná o taxislužbu, vede i rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) Evropské unie ze dne 20. 12. 2017, C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain SL. Ten se sice primárně zabýval povahou zprostředkovatelské služby poskytované společností Uber, činnost samotných řidičů však opakovaně označil za „přepravní služby“. Tuto komplexní službu (zprostředkovatelskou činnost společnosti Uber spolu se samotnými přepravními službami řidičů) pak označil za službu v oblasti dopravy ve smyslu čl. 58 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.
23. Soud tedy považuje námitku žalobce, že není najisto postavena otázka, zde přeprava uskutečněná prostřednictvím aplikace Uber je taxislužbou, či nikoliv, za nedůvodnou, neboť je nepochybné, že taxislužbou je.
24. Soud konstatuje, že ke dni 4. 10. 2017 nabyt účinnosti zákon č. 304/2017 Sb. novelizující zákon o silniční dopravě, kdy mj. došlo ke snížení horních sazeb pokut za delikty. Ke dni 1. 7. 2020 pak nabyt účinnosti zákon č. 115/2020 Sb. rovněž novelizující zákon o silniční dopravě - tato novela do jisté míry liberalizuje provozování taxislužby, čímž odráží právě existenci služeb typu Uber.
25. Soud se proto nad rámec žalobcem vznesených žalobních bodů z úřední povinnosti zabýval tím, zda po právní moci napadeného rozhodnutí nedošlo k takové změně zákona o silniční dopravě, kdy by právní úprava, která nabytla účinnosti až poté, kdy byl správní delikt spáchán, byla pro pachatele příznivější (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46).
26. Co se týče právní úpravy účinné od 4. 10. 2017 do 30. 6. 2020, skutkové podstaty všech vytýkaných deliktů (nově přestupků) zůstaly zachovány. Za neobsluhování taxamtru [§ 35 odst. 2 písm. r) ve spojení s § 35 odst. 6 písm. b) zákona o silniční dopravě ve znění do 30. 6. 2020] bylo možné uložit pokutu do 350 000 Kč, za nikoli řádné označení vozidla [§ 35 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 35 odst. 6 písm. a) zákona o silniční dopravě ve znění do 30. 6. 2020] bylo možné uložit pokutu do 70 000 Kč.
27. Soud se neztotožňuje se správními orgány v tom, že neoznačení vozidla (i) střešní svítlnou a (ii) údaji o dopravci považují za dva delikty podle téhož zákonného ustanovení. Dle soudu jde o delikt jediný, jehož skutková podstata má dvě formy, a při naplnění obou forem se jedná o přítěžující okolnost, nikoli o dva delikty. Tato vada ovšem nemá na posouzení věci vliv, jak vyplývá z následně uvedeného posouzení přiměřenosti výše pokuty.
28. Zároveň je třeba zohlednit asperační zásadu obsaženou v § 41 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, kdy se horní hranice sazby pokuty za přestupek nejprísněji trestný (350 000 Kč) zvyšuje až o polovinu (175 000 Kč), nejvýše však do částky, která je součtem horních hranic sazeb pokut za jednotlivé společně projednávané přestupky (350 000 Kč, 70 000 Kč). Horní sazba tedy v daném případě činí 420 000 Kč. Tuto právní úpravu (od 4. 10. 2017 do 30. 6. 2020) je tak třeba považovat pro žalobce za příznivější.
29. Co se týče právní úpravy účinné od 1. 7. 2020, povinnost řádného označení vozidla (střešní svítlnou s nápisem TAXI a obchodním jménem dopravce) zůstala zachována [§ 21 odst. 4 písm. a) bod 1 a 2 zákona o silniční dopravě v účinném znění], byla však nově definována skutková podstata přestupku – dle § 35 odst. 2 písm. m) zákona o silniční dopravě v účinném znění *doprovce se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21 odst. 4 písm. a)*

nezajistí, aby bylo vozidlo taxislužby viditelně a čitelně označeno střešní svítelnou a údaji o dopravci, přičemž dle § 35 odst. 7 písm. b) zákona o silniční dopravě lze uložit pokutu do výše 350 000 Kč.

30. Zachována zůstala též povinnost obsluhovat taxametr [§ 21 odst. 4 písm. e) zákona o silniční dopravě v účinném znění], přičemž skutková podstata souvisejícího přestupku je uvedena v § 35 odst. 2 písm. q) zákona o silniční dopravě v účinném znění s pokutou do výše 350 000 Kč. Nevybavení vozidla taxametrem je i nadále třeba hlásit již při zaevidování vozidla dle § 21a odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě v účinném znění.
31. Vzhledem k tomu, že povinnost řádného označení vozidla a povinnost vybavit vozidlo taxametrem není vyžadována u tzv. smluvní přepravy (dříve § 21 odst. 4, nyní odst. 5 zákona o silniční dopravě v účinném znění) a u přepravy poskytnuté na základě objednávky provedené elektronickými prostředky jinou než hlasovou službou (§ 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě v účinném znění), soud zvážil povahu smlouvy, resp. objednávky prostřednictvím služby Uber.
32. Podle § 21 odst. 5 zákona o silniční dopravě v účinném znění *splnění povinností podle odstavce 4 se nevyžaduje, je-li přeprava poskytnuta na základě písemné smlouvy uzavřené před zahájením přepravy, která*
 - a) obsahuje*
 - 1. identifikační údaje smluvních stran, kterými jsou jméno, popřípadě jména, a příjmení, obchodní firma nebo název, adresa bydliště nebo sídla a datum narození nebo identifikační číslo dopravce a objednatele přepravy,*
 - 2. jednoznačné určení přepravy uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení nebo jiného určení přepravovaných osob a údajů o datu, čase a trase přepravy,*
 - 3. cenu za přepravu nebo způsob jejího určení a*
 - 4. údaje o zprostředkovateli taxislužby, kterými jsou jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení, obchodní firma nebo název, adresa sídla a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a označení, že jde o zprostředkovatele, je-li uzavření smlouvy zprostředkováno zprostředkovatelem taxislužby, a*
 - b) je při přepravě a po zbývající část dne, ve kterém byla přeprava poskytnuta, k dispozici u řidiče taxislužby, kterým byla přeprava poskytnuta, nebo je u řidiče k dispozici její kopie.*
33. Podle § 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě v účinném znění *splnění povinností podle odstavce 4 se rovněž nevyžaduje, je-li přeprava poskytnuta na základě objednávky provedené elektronickými prostředky jinou než hlasovou službou a*
 - a) objednateli přepravy byla před objednáním přepravy sdělena konečná cena za tuto přepravu a, je-li přeprava zprostředkována zprostředkovatelem taxislužby, jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení, obchodní firma nebo název, adresa sídla a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,*
 - b) objednateli přepravy byly před zahájením přepravy sděleny údaje o*
 - 1. dopravci, který přepravu poskytne, kterými jsou jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení, obchodní firma nebo název, adresa sídla a identifikační číslo,*
 - 2. řidiči taxislužby, který přepravu provede, kterými jsou jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení, a*

3. vozidle taxislužby, kterým bude přeprava poskytnuta, kterými jsou jeho státní poznávací značka, tovární značka a obchodní označení,

c) objednateli přepravy bylo bezprostředně po ukončení přepravy na jím uvedenou adresu elektronické pošty zasláno potvrzení o přepravě a

d) potvrzení o přepravě je po zbývajících část dne, ve kterém byla přeprava poskytnuta, k dispozici u řidiče taxislužby, který přepravu poskytl.

34. Soud nemá za to, že by přeprava poskytnutá žalobcem prostřednictvím aplikace Uber byla tzv. smluvní přepravou dle § 21 odst. 4, resp. nyní odst. 5 zákona o silniční dopravě v účinném znění, popř. přepravou na základě elektronické objednávky dle § 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě v účinném znění. Ve všech případech totiž v době inkriminované přepravy aplikace Uber (smlouva/objednávka) nesplňovala požadavky na identifikaci dopravce a objednatele přepravy. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nepřisvědčil názoru žalobce, že se jedná o tzv. smluvní přepravu, aplikaci Uber žalovaný považoval za objednání přepravy způsobem rovnocenným telefonické objednávce, nikoli za uzavření písemné smlouvy. Ve vyjádření k žalobě pak žalovaný akcentoval, že řidič služby Uber nevidí, kdo poptává jízdu, a pokud ji přijme, zobrazí se cestujícímu pouze křestní jméno řidiče a první tři znaky SPZ vozidla. Soud se proto ztotožňuje s žalovaným v závěru, že smluvní strany neznaly při uzavření smlouvy všechny podstatné náležitosti smlouvy, kterými jsou i údaje o dopravci a cestujících. Úprava tzv. smluvní přepravy je přitom přísnější – smlouva dle účinné právní úpravy musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení, obchodní firma nebo název, adresa bydliště nebo sídla a datum narození nebo identifikační číslo dopravce a objednatele přepravy. V případě přepravy poskytnuté na základě objednávky provedené elektronickými prostředky může být objednatel přepravy v zásadě anonymní, ovšem musí mu být sděleny údaje o dopravci v rozsahu, jako je tomu u přepravy smluvní. Soud připouští, že dřívější úprava smluvní přepravy dle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě nestanovila náležitosti této smlouvy přesně a určitě, jak to činí § 21 odst. 5 zákona o silniční dopravě v účinném znění. Na druhou stranu identifikace žalobce coby dopravce byla při akceptaci objednávky natolik vágní, že se nelišila od situace, kdy je objednáváno „běžné“ taxi pomocí telefonického dispečinku, přičemž je cestujícímu sdělena např. barva a SPZ vozidla; křestní jméno řidiče rozhodně není dostačujícím označením smluvní strany. K žádoucí formě elektronického podpisu u této formy se soud vyjadřuje níže.
35. Nadto bylo možné po nastoupení do vozidla změnit přepravní trasu, cena dle objednávky v aplikaci tedy nebyla konečná, což žalobce nezpochybnil; srov. § 21 odst. 6 písm. a) zákona o silniční dopravě v účinném znění.
36. Obecně lze ještě dodat, že zákonodárce vytvořil novou subkategorii taxislužby (§ 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě v účinném znění), která reflektuje právě existenci služeb typu Uber, čímž mj. dal najevo, že tyto služby nepovažuje (a nepovažoval) za tzv. smluvní přepravu. U ní vyžaduje elektronický podpis na elektronické smlouvě, když sice postačí prostý elektronický podpis (srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 115/2020 Sb.), nikoli však pouhé „odkliknutí“ v aplikaci, které je postačující u přepravy dle § 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě v účinném znění.
37. Soud je tudíž přesvědčen, že v rozhodné době aplikace Uber neumožňovala takové uzavření smlouvy, resp. takovou elektronickou objednávku, na jejímž základě by bylo možné hovořit o smluvní přepravě, resp. o přepravě na základě elektronické objednávky.

Žalobce proto byl povinen plnit veškeré povinnosti při provozu taxislužby, konkrétně řádné označení vozidla. Trestnost žalobcova deliktu § 35 odst. 1 písm. e) zákona o silniční dopravě, nově dle § 35 odst. 2 písm. m) zákona o silniční dopravě v účinném znění, tak nezanikla.

38. Na trestnost žalobcova deliktu dle § 35 odst. 2 písm. q) zákona o silniční dopravě v účinném znění – neobsluhování taxametru – pak nemá otázka typu přepravy (smluvní, či na základě elektronické objednávky) žádný vliv, neboť absenci taxametru ve vozidle je třeba oznámit již při zaevidování vozidla, což žalobce neučinil, protože byl povinen nainstalovaný taxametr obsluhovat, delikt by tedy byl spáchán i v případě, kdy by se jednalo o smluvní/elektronicky objednanou přepravu.
39. Rovněž v případě právní úpravy účinné od 1. 7. 2020 je třeba zohlednit asperační zásadu (byly spáchány dva přestupky, oba s horní sazbou pokuty 350 000 Kč). Horní sazba tedy v daném případě opět činí 525 000 Kč. Tuto právní úpravu (od 1. 7. 2020) je tak třeba považovat pro žalobce za méně příznivou.
40. Co se týče přiměřenosti výše sankce, soud nejprve konstatuje, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá přezkumu ze strany správních soudů pouze v tom směru, zda žalovaný správní orgán uvážení nezneužil či zda je nepřekročil (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. 6 A 25/2002-42). Smyslem a účelem moderace (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) pak není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23).
41. Dále soud uvádí, že se na str. 7 napadeného rozhodnutí žalovaný vypořádal s odvolací námitkou žalobce stran nepřiměřenosti sankce, když uvedl, že pokuty ve výši 20 000 Kč byly ukládány v době (rok 2015), kdy aplikace Uber byla novým fenoménem na poli zprostředkování přepravy v Praze. Této úvaze nemá soud co vytknout, je běžné, že po zavedení nové právní regulace jsou zpočátku ukládané sankce menší z důvodu předpokládaného nižšího povědomí adresátů právní normy, byť neznalost zákona zásadně neomlouvá. V daném případě se jednalo o typově nový způsob porušování (snahy o obcházení) existujících zákonných pravidel provozování taxislužby. Tato novost pak rovněž vylučuje, aby bylo vůbec možné hovořit o ustálené praxi stran výše sankce, jak naznačuje žalobce. V době, kdy již byl znám postoj žalovaného ke službám typu Uber, tj. že je považuje za taxislužbu, nebylo možné přihlídnout k polehčující okolnosti spočívající v nižším povědomí o tom, že na tyto služby dopadají zákonná pravidla provozování taxislužby (srov. též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 5. 2020, č. j. 9 A 117/2018-49).
42. Odkaz žalobce na novější rozhodnutí žalovaného, a to ze dne 11. 4. 2017, č. j. 31/2017-190-TAXI/3, a ze dne 17. 5. 2017, č. j. 41/2017-190-TAXI/3, nepovažuje soud za přílehlavý, jelikož v těchto správních řízeních byly řešeny naprosto odlišné delikty (provozování nezaevidovaného vozidla, absence dokladu o podnikání ve vozidle). Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2017, č. j. 49/2017-190-TAXI/3, jehož provedení coby důkazu soud zamítl, se týká odlišných deliktů – v tamějším řízení byla sankcionována absence

taxametu, v projednávané věci se jedná o neobsluhování taxametu; označení vozidla bylo nedostatečné pouze v rozsahu svítilny (u žalobce chybělo též označení obchodní firmou).

43. Jak již soud uvedl výše, právní úpravu účinnou v době od 4. 10. 2017 do 30. 6. 2020 je třeba považovat za pro žalobce příznivější, neboť vypočítaná horní sazba pokuty za vytýkané delikty činí 420 000 Kč. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 101/2019-28, ovšem nevyločil, aby soud na základě vlastní odůvodněné úvahy dospěl k závěru, že by pokuta byla správními orgány i přes pozdější změnu relevantní právní úpravy hajitelná co do své výše, a to i za pozdější právní úpravou zmírněných podmínek. Nejvyšší správní soud pak dále v rozsudku ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 As 122/2017-28, zdůraznil, že ukládání sankcí je záležitostí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36), přičemž vyložil, že zákonná sazba je sice jedním z kritérií, k nimž je nutno při ukládání sankcí přihlížet, neboť odráží typovou závažnost sankcionovaného jednání, nejde však o měřítko jediné. Poté poukázal na to, že správní orgán ve svém rozhodnutí jinak podrobně a srozumitelně popsal všechny okolnosti, jež při výpočtu sankce považoval za relevantní a ze správního uvážení o výši pokuty přitom nijak nevybočil. Za těchto okolností akceptoval výši pokuty jako zákonnou, přestože „*představuje vyšší podíl zákonné horní hranice pozdější (příznivější) právní úpravy*“.
44. Uložená pokuta činila 14 % horní sazby sankce, nyní činí 16,67 % horní sazby sankce. Soud se nedomnívá, že by snížení horní hranice sankce bylo výrazné, když v případě obou přepočtů byla pokuta uložena v dolní pětině rozsahu možné sankce a rozdíl v poměrech činil necelá 3 %. Nezbytnost aplikace pozdější příznivější právní úpravy v rámci soudního řízení správního by přicházela v úvahu pouze tehdy, když by trestnost deliktu zcela zanikla, nebo by uložená sankce překračovala novou horní sazbu sankce (v těchto případech vždy), nebo se jí blížila, popřípadě kdyby zde byla zásadní disproporce přepočtených poměrů k horním sazbám (v těchto případech s přihlédnutím k dalším okolnostem). Soud proto nepovažuje pokutu za zjevně nepřiměřenou (byla uložena v dolní pětině rozsahu možné sankce), přičemž předmětné (do své výše zanedbatelné) navýšení pokuty poměru pokuty k horní sazbě nepředstavuje zásah do veřejných subjektivních práv žalobce. Výše uložené pokuty nepůsobí tedy ani nezákonnost rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.) ani není na místě její moderace (§ 78 odst. 2 s. ř. s.).

Závěr

45. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
46. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. července 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu